

Arte vizuale și abilități practice

Clasa a IV-a

Semestrul

I

Manual realizat în conformitate cu programa școlară
pentru disciplina *Arte vizuale și abilități practice*,
clasele a III-a – a IV-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

Asociația
Telefonul Copilului

116 111

TELEFONUL COPILULUI

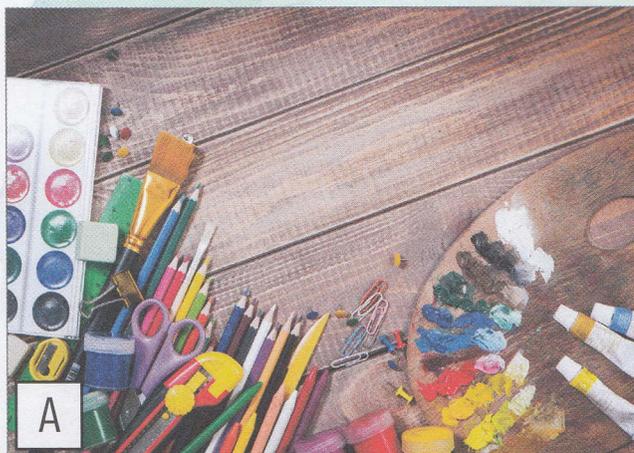

www.telefonulcopilului.ro

1. În zbor	7
Recapitulare	
Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, pata de culoare și forma	8
Tehnici de lucru pentru realizarea de produse utile	9
Subiect aplicativ: Între cer și pământ	
Tema: Linia, punctul, forma	10
Subiect aplicativ: Amintiri din copilărie - avionul	
Tehnica Origami	12
Evaluare	14
2. Povești de toamnă	15
Subiect aplicativ: Atelier de artist	
Tema: Schiță/carnet de schițe	16
Subiect aplicativ: Natura, izvor de inspirație	
Tema: Forme naturale și forme plastice	17
Subiect aplicativ: Culorile, copiii luminii	
Tema: Culori primare, binare, complementare și nuanțe	18
Subiect aplicativ: Toamna, în școală	
Tehnica amprentării	19
Tehnica decupării după contur	20
Evaluare	22
3. Noi, în diversitatea lumii	23
Subiect aplicativ: La capătul lumii	
Tema: Culori reci	24
Subiect aplicativ: În țările calde	
Tema: Culori calde	25
Subiect aplicativ: Brățara prieteniei	
Tehnici de lucru cu fire textile	26
Subiect aplicativ: La fel și diferiți	
Tema: Portretul	28
Evaluare	30
4. Povești de iarnă	31
Subiect aplicativ: Decoruri de iarnă - brazi	
Tema: Forme plane	32
Subiect aplicativ: Decoruri de iarnă - oameni de zăpadă	
Tema: Pata plană; colajul	33
Subiect aplicativ: Decoruri de iarnă - brazi	
Tema: Forme spațiale; pata picturală obținută prin fuzionare	34
Subiect aplicativ: Decoruri de iarnă - oameni de zăpadă	
Tema: Forme spațiale	35
Subiect aplicativ: Sărbători cu lumină	
Fotografie: Pictură cu lumină	36
Evaluare	38
5. Simboluri	39
Subiect aplicativ: Buzunare magice	
Tehnici de lucru combinate	40
Subiect aplicativ: Stema sau blazonul	
Tehnici de lucru combinate	42
Subiect aplicativ: Lucrurile mele	
Personalizare de textile	44
Recapitulare	46

Materiale și instrumente

La disciplina *Arte vizuale și abilități practice* vei avea nevoie de mai multe resurse. Privește fotografiile de mai jos și amintește-ți ce ai folosit în clasa a III-a.

1. Realizează o listă, grupând instrumentele și materialele pe care le observi în figurile **A, B, C, D**. Poți folosi un tabel sau alt organizator grafic:

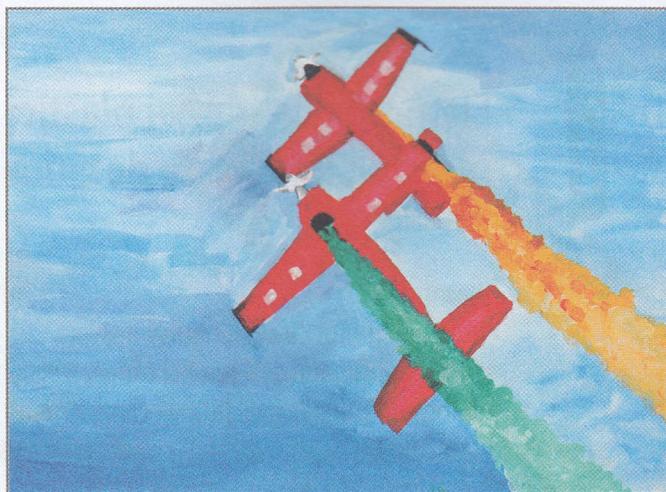
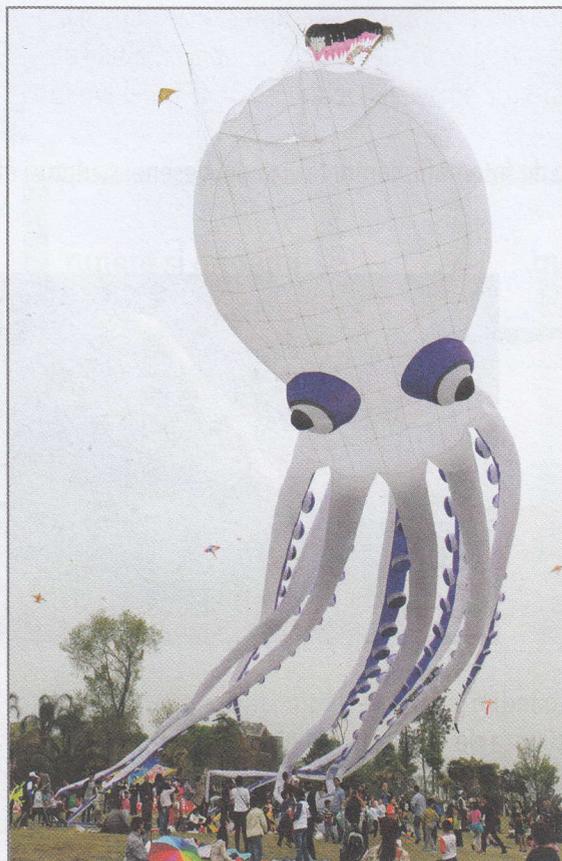
Materiale	Instrumente
hârtie colorată simplă și cu model	foarfecă simplă și cu model

2. Completează lista cu alte resurse pe care le ai la îndemână.

3. Ți-ai creat o **cutie de arte**, în care să depozitezi materialele reciclabile?

Spune cel puțin trei avantaje, pe care le ai atunci când folosești o astfel de cutie.

1. În zbor

Subiecte aplicative:
Între cer și pământ
Amintiri din copilărie

Îți vei aminti:

- cum să comunicii idei și sentimente, folosind elementele de limbaj plastic: punctul, linia, pata de culoare, forma;
- care sunt tehnicile de lucru învățate până acum, cu ajutorul cărora poți realiza produse utile în viața de zi cu zi.

Vei descoperi:

- cum să desenezi și să decorezi un zmeu.

Competențe
specifice:
2.1; 2.2; 2.3.

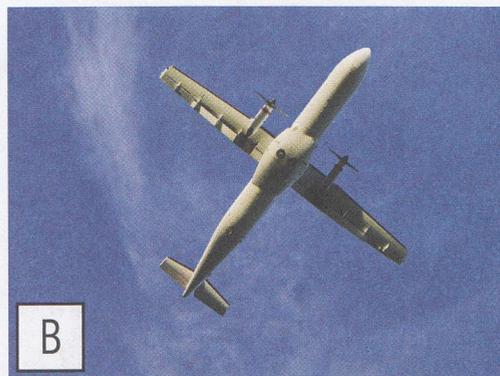
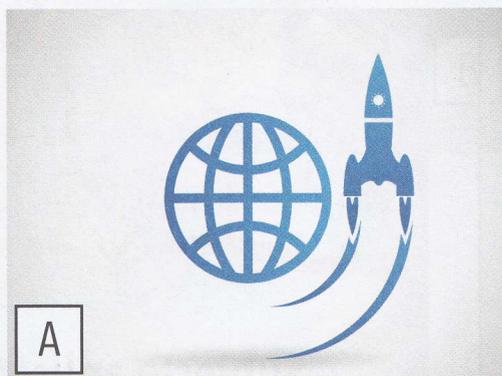

Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, pata de culoare și forma

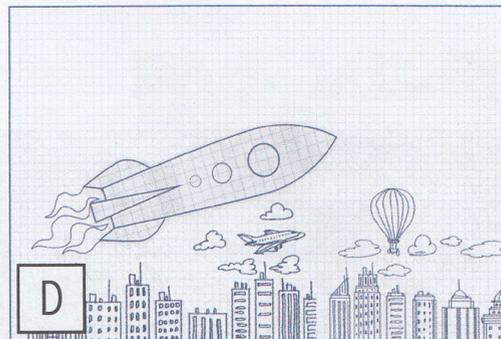
Îți amintești?

Putem comunica cu cei din jurul nostru:

- folosind limbajul oral (atunci când vorbim);
- folosind limbajul scris (atunci când scriem);
- folosind limbajul vizual (atunci când ne ajutăm de fotografii, semnale vizuale, desene, sculpturi etc.).

Prin desen și pictură putem transmite ceea ce gândim și ceea ce simțim. În acest caz, folosim **elementele de limbaj plastic: punctul, linia și pata de culoare**, organizate în **forme** la care ne-am gândit (forme elaborate) sau în forme obținute întâmplător (forme spontane).

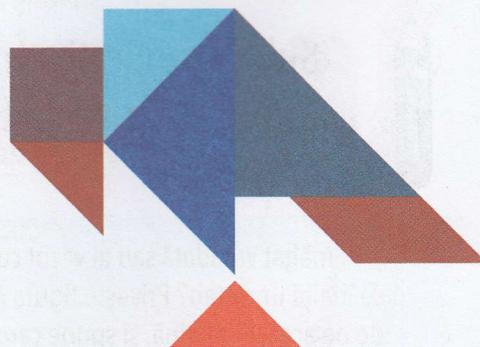
Aplicații

1. Privește cu atenție figurile A, B, C și D. Spune ce asemănări și ce deosebiri observi între ele.
2. Ce elemente de limbaj plastic s-au folosit în figurile C și D?

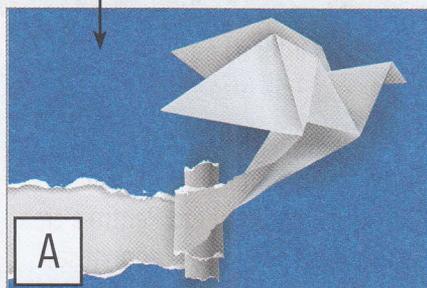

Îți amintești?

Din clasa I până acum, ai învățat numeroase tehnici de lucru care te-au ajutat să creezi obiecte frumoase și utile. Știi să tai, să decupezi după contur, să lipești, să mototolești, să rupi și să răsucești, să țevi cu benzi de hârtie, să îndoi, să împletești, să croiești și să coși, să modelezi etc. (Vezi fotografiile de pe această pagină.)

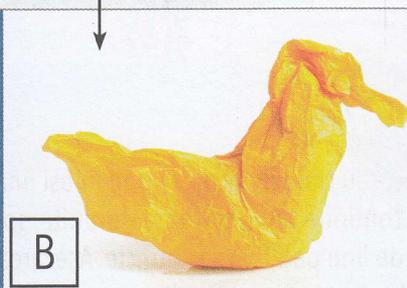

rupere și origami

A

mototolire

B

decupare după contur, lipire, pliere

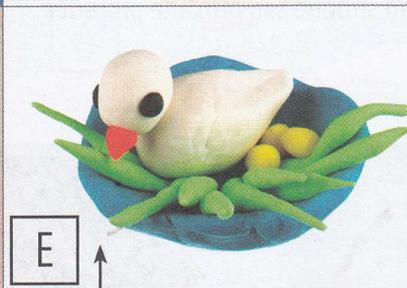
C

quilling

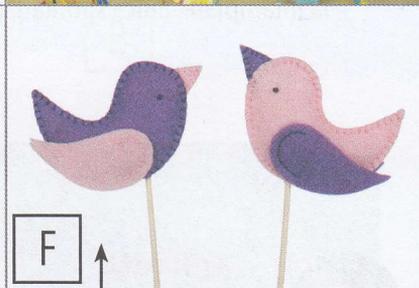
D

modelaj

E

tăiere și coasere

F

Aplicații

1. Care dintre tehnicile învățate îți place mai mult și de ce?
2. În ce scop pot fi folosite produsele date ca exemplu pe această pagină?

Subiect aplicativ: Între cer și pământ

Tema: Linia, punctul, forma

Ai înălțat vreodată sau ai văzut cum se înalță un zmeu? Privește figura **A**, de pe această pagină, și spune care crezi că sunt condițiile necesare pentru a reuși.

Observă cu atenție figura **B**. Ce forme poate avea un zmeu? Dacă vrei să-l decorezi, ce fel de linii și puncte poți folosi?

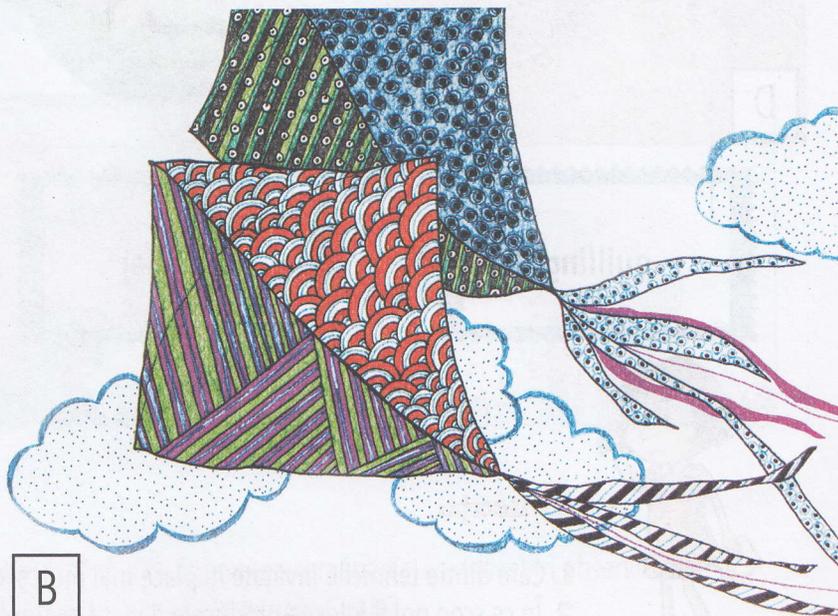

Îți amintești?

Atunci când conturezi un obiect sau când îl decorezi, poți folosi linii groase sau subțiri, linii verticale, orizontale, oblice, curbe, frânte, continue sau întrerupte, șerpuite, spiralate, scurte, lungi etc. Pentru a crea desene foarte expresive, alături de linii poți folosi și puncte. Așezarea acestora se poate face ordonat sau la întâmplare, adică spontan, prin stropire sau prin alte procedee.

Aplicații

1. Desenează zmeie de forme diferite.
2. Decorează-le cu linii, puncte și culori, jucându-te cu mai multe instrumente: creioane, creioane colorate, cerate, carioca, pixuri, linere, tempera etc.

Privește desenele din figurile A și B. Observă că desenatoarea a folosit linii imperfecte, cu grosimi diferite pe lungimea lor, numite **linii modulate**. Artiștii preferă o astfel de linie, în locul celei perfecte, cu aceeași grosime pe toată lungimea ei, pentru că este mai expresivă.

Observă și modul în care au fost grupate **punctele**. Unele sunt sub formă de șiruri în direcții diferite, altele sunt grupaje de puncte de aceeași mărime și culoare, iar altele sunt dispuse la întâmplare.

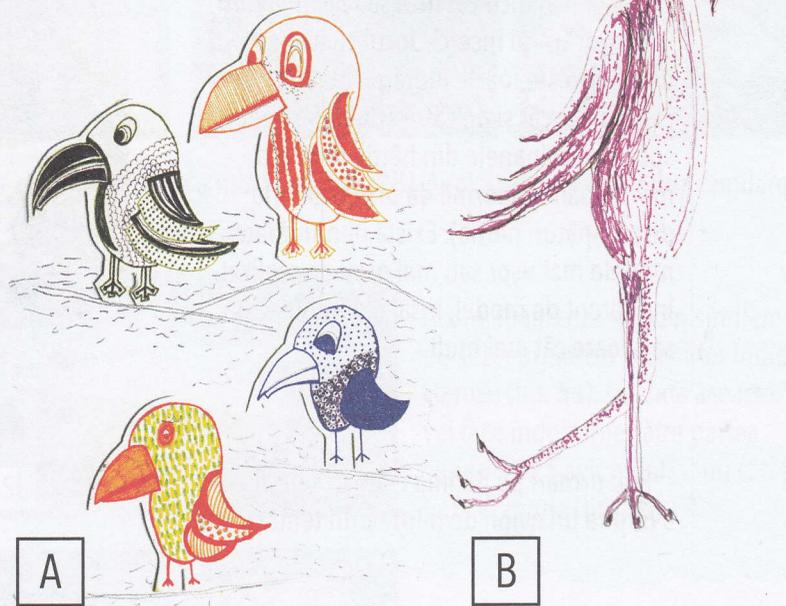
Știi că aspectul, grosimea, mărimea liniilor și a punctelor sunt strâns legate de **instrumentul** cu care se desenează?

Aplicații

1. Observă cu atenție păsările în natură.

2. Realizează un desen cu titlul **Păsări**. Folosește linii, puncte, forme și culori. Încearcă instrumente diferite.

Gândește în afara cutiei!

• Te-ai întrebat vreodată de ce zboară păsările călătoare într-un stol în formă de „V” (fig. C)?

• De-a lungul timpului s-au făcut numeroase cercetări, pentru că lumea păsărilor este fascinantă. Un posibil răspuns, dar nu singurul, este acela că zborul reprezintă un efort considerabil, dar atunci când stolul este în formă de „V”, fiecare pasăre reușește să-și potrivească ritmul și poziția aripilor, astfel încât să folosească curenții de aer formați de aripile păsării aflate în față.

• Tu ce alte curiozități legate de zbor cunoști?